

THALASSA

Pszichoanalízis–társadalom–kultúra

99/1

TRAUMA ÉS VISZONTÁTTÉTEL

<i>Luis J. Martín Cabré</i>	Ferenczi Sándor és a viszontáttétel fogalma
<i>Bakó Tihamér</i>	A jövő megismerése a pszichoanalízisben
<i>Hámori Eszter</i>	A fogyatékos gyermek élményvilága
<i>François Sauvagnat</i>	Lacan és a magyar pszichoanalízis
<i>Rand Miklós és Török Mária</i>	A trauma problémája Freudnál és Ferenczinél
<i>Sergio Benvenuto és André Green</i>	A lacanizmus ellen
<i>Borgos Anna</i>	Török Sophie szerepei
<i>Adam Bžoch</i>	Ferenczi Sándor és Gottfried Benn
<i>Ignotus</i>	Búcsúztató
<i>Márai Sándor</i>	Ferenczi Sándor

SZERZŐINKHEZ ÉS FORDÍTÓINKHOZ

A *Thalassa* magyar, angol, német és francia nyelven beküldött kéziratokat — tanulmányokat, dokumentumokat, könyvismertetőket, hozzászólásokat, információkat — fogad el. Felhívjuk szerzőink és fordítóink figyelmét, hogy kézírataik előkészítésénél az alábbiakra legyenek tekintettel.

1. A kéziratot lemezen (WINWORD 2.0-ás vagy 6.0-ás változatban) és két kinyomtatott példányban szíveskedjenek elküldeni.

2. Tanulmányok esetén kb. egyoldalas magyar és/vagy angol nyelvű összefoglalót kérünk a kézírathoz csatolni.

3. Irodalmi utalásokat a szövegben a szerző vezetéknevével és a hivatkozott mű legutolsó magyar nyelvű megjelenési évszámával kérjük jelölni (Freud, 1985). Ha magyar kiadás nem létezik, lehetőleg a legújabb — a szerző eredeti nyelvén megjelent — kiadványra hivatkozunk. Ha valamelyik szerzőtől több, azonos évben megjelent munkára hivatkozunk, a művek megkülönböztetése az évszám mellé írt a, b, c stb. indexszel történik. Szó szerinti idézet esetében az oldalszám is jelölendő (Freud, 1985, 46.).

4. Az irodalomjegyzéket a tanulmány végén közöljük, a következőképpen oldva fel a szövegközi utalásokat:

a) könyveknél:

Freud, Sigmund, 1985. *Álomfejtés*. Budapest: Helikon.

b) tanulmánykötetben, gyűjteményes kötetben megjelent szövegek esetében:

Ferenczi Sándor, 1982. Pszichoanalízis és pedagógia. In: Linczényi Adorján (szerk.): *Lelki problémák a pszichoanalízis tükrében*. Válogatás Ferenczi Sándor tanulmányaiból. Budapest: Magvető. 41–49.

c) folyóiratban megjelent cikkek esetében:

Litván György, 1990. Kollektív elfojtás — totális rendszerek. *Thalassa* (1), 1990 1: 47–52.

Folyóiratoknál a teljes címet írjuk ki, rövidítéseket ne alkalmazzunk (*International Journal of Psycho-Analysis*).

5. A jegyzeteket az automatikus jegyzetkészítő programmal, végjegyzetként szíveskedjenek megadni.

Szerkesztőségünk csak a fenti módon előkészített kéziratokat fogadja el. A kézirat mellett külön lapon kérjük feltüntetni, milyen adatokkal kíván szerepelni az „E számunk szerzői” rovatban. Kérjük közölni a honorárium-kiutaláshoz szükséges személyi adatait is.

Köszönjük, hogy megfelelően előkészített kézirat beküldésével segíti munkánkat.

A szerkesztőség

THALASSA görögül tengert jelent. Idegen nyelveken ez a címe Ferenczi Sándor egyik nevezetes írásának, a **Katasztrófák a nemi működés fejlődésében** című könyvének. Folyóiratunk címével Ferenczi klasszikus művére s egyben az őstenger, a forrás, az anyaméh, a kezdet szimbolikájára kívánunk utalni.

Az 1989-ben alapított és 1990 óta megjelenő **Thalassa** a huszadik század elejének ahhoz a hagyományához nyúl vissza, amelyben a pszichoanalízis a korabeli kultúrával, irodalommal, társadalomtudománnyal szoros összhangban hatott és fejlődött. A **Thalassa** ezt a hagyományt igyekszik feleleveníteni, ugyanakkor arra törekszik, hogy lépést tartson a modern társadalomtudományok és a pszichoanalízis legújabb fejleményeivel is.

A **Thalassa** nem pszichoanalitikus szakfolyóirat. „Műhely” rovatunkban azonban szívesen közlünk klinikai-terápiai vagy technikai-módszertani cikkeket, esetismertetések is, különösképpen olyanokat, amelyek általánosabb, történeti vagy elméleti szempontból is figyelemre méltóak. A **Thalassa** független folyóirat, nem kötelezi el magát egyetlen lélekelemzési irányzat mellett sem, de hangsúlyozott figyelemben kívánja részesíteni a pszichoanalízis filozófiai és társadalomtudományi alapjait és alkalmazási lehetőségeit bemutató és elemző írásokat. Feladatának tekinti, hogy hírt adjon az ilyen irányú hazai és külföldi törekvésekről. Mint interdiszciplináris folyóirat, hasábjai nyitva állnak a humán tudományok minden olyan művelője számára, akinek kérdésfelvetései a pszichoanalízissel érintkeznek, és ezzel kapcsolatban érdemi mondanivalója van.

Lapunk **1–6. évfolyamának** (1990–1995) **összesített tartalomjegyzékét** az 1995/1–2. számunk, a **7–8. évfolyamét** (1996–97) pedig az 1997/2–3. számunk tartalmazza.

A **Thalassa** évi három számmal jelentkezik; a 2. és 3. számot általában összevontan adjuk ki. Előző, 1998/2–3 számunk központi témája **a vágy és a titok problémája** volt. Következő, 1999/2–3. számunk, amelyben megünnepeljük lapunk alapításának tizedik évfordulóját, többek között **az amerikai emigrációba került magyar pszichoanalitikusok életművének bemutatásával és a csecsemőotthoni nevelés hatásának pszichoanalitikus elemzésével** foglalkozik. E számunkban Bak Róbert, Mészáros Judit, Janine Chassiguet-Smirgel, Naomi Segal, Juliet Mitchell és mások tanulmányait közöljük majd.

Olvasóink jóindulatú támogatása nagyban hozzájárul terveink megvalósításához.

A Thalassa Alapítvány bankszámlaszáma:

10200902-32711015-00000000 ABN-AMRO Bank Rt. Budapest, 1853

Ára: 500,- Ft

TARTALOM

TANULMÁNYOK

- Luis J. Martín Cabré:*
Ferenczi Sándor hozzájárulása
a viszontáttétel fogalmához..... 3
- Bakó Tihamér:* A jövő megismerése
a pszichoanalízisben..... 23
- Hámori Eszter:* A fogyatékos
gyermek élményvilága.
Változatok a potenciális tér
zavaraira 39

MAGYAR PSZICHOANALITIKUSOK PÁRIZSBAN (IV. RÉSZ)

- François Sauvagnet:* Lacan
és a magyar pszichoanalitikus
iskola..... 59
- Rand Miklós és Török Mária:*
A trauma problémája Freudnál
és Ferenczinél 83

FÓRUM

- A lacanizmus ellen:
Sergio Benvenuto beszélget
André Greennel 101

MŰHELY

- Borgos Anna:* Kapcsolódás,
identitás, alkotás. Török Sophie
szerepeinek lehetőségei
és konfliktusai 117
- Adam Bžoch:* Rejtett recepció:
Ferenczi Sándor gondolatai
Gottfried Benn műveiben 137

ARCHÍVUM

- Emlékezés Ferenczire
(*Mészáros Judit*) 147
- Ignotus:* Búcsúztató..... 148
- Márai Sándor:* Élők és holtak:
Ferenczi Sándor 151
- Adalékok Ferenczi Sándor
családjának történetéhez
(*Varga-Neubauer Sándor*) 155

IN MEMORIAM

- Székács-Schönberger István
(1907–1999) (*Muszbek Katalin*).. 160
- Gerő Zsuzsa (1940–1999) 163

KÖNYVEK

- Nemes Livia: Alkotó és alkotás
(*Erős Ferenc*)..... 165
- Bánfalvi Attila: A szabadság
arcai a pszichoanalízisben
(*Kalmár György*) 167

Új könyvek 176

HÍREK, INFORMÁCIÓK..... 178

ENGLISH SUMMARIES..... 180

CONTENTS..... 184